

ចិត្តភាព ២

៤. នីតិវិធី និង ចម្លាត់

៤.១ ព្យាយកដែនដំឡាក់

គំរោងរាយអគ្គិសនីស្ថិស្ស គឺមានការត្រួតពិនិត្យលើការរៀបចំរចនាប្រចាំវិស្សកម្មដោយផ្ទាល់ពីអង្វាញរអគ្គិសនីកម្មជាតិ (EAC) និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម និង ថាមពល (MIME) ។ យោងលើទីតាំងគំរោងស្ថិតនៅក្នុងខេត្តស្រីប៊ែត្រង និងជាប់ទាក់ទិន្នន័យកិច្ចការពារ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្ពជាតិដែលមាននៅក្នុងខេត្តនេះ នៅស្ថាប់នសំខាន់ៗដែល ពាក់ព័ន្ធនិងការសាងសង់ និងប្រពិបត្តិការគំរោង រូមមាន អង្វាញរខេត្តស្រីប៊ែត្រង ក្រសួងកសិកម្ម រាជក្រប់រាជក្រសួង និង នេសាទ (MAFF) និងក្រសួងបរិស្ថាន (MoE) ។ ពាក់ព័ន្ធនិងការផ្តាស់ទិន្នន័យកម្មភាពដែលនៅក្នុងខេត្តស្រីប៊ែត្រង ប្រចាំខែ ក្នុងកម្មការអនុវត្តក្រសួងរៀបចំការតាំងលំនៅសារជាតិ (IRC) ដែលដឹកនាំដោយក្រសួងឈោះបែងចែក និងបិរញ្ញវត្ថុ (MEF) ក្រសួងអេរ៉ូបែងចែក និងអគ្គនឹយកម្ម និងសំណង (MLMUPC) ព្រមទាំងអង្វាញរដែនដី ។ ទាក់ទិន្នន័យកម្មភាពទីកិច្ចក្រសួងឈោះបែងចែក និងខេត្តនឹយម (MoWRAM) ដែលជាស្ថាប់ សំខាន់ៗ យោងតាមច្បាប់គ្រប់គ្រងធនធានទីកិច្ច ។ ដោយគំរោងមានការវិនិយោគច្រេងច្រាយចំ នៅក្នុងក្រសួងឈោះបែងចែក និងបិរញ្ញវត្ថុ ជាមួយគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពជា (CDC) ជាស្ថាប់នចំបងក្នុងកិច្ចការសំរែចេចពីគំរោងវិនិយោគ ទូនបែបនេះ ។

៤.២ ចិត្តភាពនាយកដែនដំឡាក់បែងចែកនៅក្នុងខេត្ត

ច្បាប់ស្ថិតិកិច្ចការពារបិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្ពជាតិ និងអនុក្រុងស្ថិតិកិច្ចដើម្បីការរាយតំលៃ ហកុប់បាលបិស្ថាន ប្រើជាមួយគណៈដែនដីការរាយតំលៃ សំរាប់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ទាន់ ដែលមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពជា ដោយទាមទារថា “ការរាយតំលៃហកុប់បាលបិស្ថាន ត្រូវអនុវត្តលើរាយតំលៃ និងសកម្មភាព របស់ឯកជន ប្រសាណាលេខោះ ហើយត្រូវបាន ពិនិត្យនិងរាយតំលៃដោយក្រសួងបិស្ថាន មុនដាក់ជូនរាយដោយកិច្ចភាពសំរែច” (មាត្រា ទី២ នៃច្បាប់) ។ អនុក្រុងស្ថិតិកិច្ចដើម្បីការរាយតំលៃហកុប់បាលបិស្ថាន មានការទាមទារថា ត្រូវដាក់ជូននូវ របាយការណ៍រាយតំលៃហកុប់បាលបិស្ថានដីបូង ព្រមជាមួយនិងរបាយការណ៍រាយតំលៃហកុប់បាលបិស្ថាន របស់គំរោង នៅក្នុងក្រសួងបិស្ថានដីមួយឱ្យតិន្នន័យ និងអនុម័ត ។ ដើម្បីការនេះបាននិងកំពុងអនុវត្តតាមដោយគំរោងបច្ចុប្បន្ន ហើយម្នាស់ គំរោង “EVN/PECC1” ចាប់ចំត្រូវដាក់ជូននូវរបាយការណ៍រាយតំលៃហកុប់បាលបិស្ថាន ជាមួយនិងរបាយការណ៍ សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាព របស់គំរោងរោងចក្រវិអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី ២ ទៅរោងក្រសួងបិស្ថាន ។

Draft

- រដ្ឋាភិបាលត្រូវការពារបិស្ថាន និង ដឹងខ្លួនពីដន្តុនាន់ជម្លាត់ និង ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយមាននើនករត្រឹមត្រូវនៅលើដី និង ឱ្យលេខិត្តធម្មតាសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធគរូបញ្ជី និង ថាមពល តន្លេ: និង ឧស្សាហ៍ តុ និង ឱ្យចិត្តមានតំលៃ ព្រមទាំង និង អនុជំនួយ ពេលវេលា និង ដន្តុនាន់ក្នុងមាត្រាឌី ៥៦ ។

- រដ្ឋាភិបាលដំឡើងសារអភិវឌ្ឍន៍សម្រួលត្រូវបង្កើតជាប័ណ្ណៈសំណង់ និង នៅតាមតំបន់ដាច់ស្រែយាល ជាពិសេស កសិកម្ម សិប្បកម្ម ធម្មរបាកម្ម ដោយមានការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះនយោបាយឯក អគ្គិសនី ផ្លូវត្រូវ មធ្យាបាយដីក ជាពួនផ្សេងៗ បច្ចេកវិទ្យានំពីរ និង ប្រព័ន្ធដឹងទាន តាមមាត្រាឌី ៦១ ។

៣) ឯកសារលក្ខិតិច្ចារមនុយទេសចរណ៍នៃមិនការត្រូវគ្រប់គ្រងដន្តុនាន់

ឆ្នាប់ស្ថិតិកិច្ចារមនុយទេសចរណ៍ និង ការត្រូវគ្រប់គ្រងដន្តុនាន់បង្កើតដោយផ្ទើសរាជាណី និង ប្រកាសឯករាជ្យ ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នស/រកម ១២៩-៣១ ។ ឆ្នាប់នេះបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ។ ឆ្នាប់នេះមាន គោលបំណងដូចតទៅ:

- ការពារ និង លើកកំពង់គុណភាពបិស្ថាន និង សុខភាពពលរដ្ឋ ដោយធ្វើការទូលប់ស្ថាត់ ការការតំបនយ និង ការត្រួតពិនិត្យការបំពល ។
- វាយតំលៃហេតុប័ះពាល់បិស្ថានមុននិងចែកចាយសំរាប់ហេតុប័ះពាល់ ចំពោះរាល់តំណែងដែលបាន ស្លើម្រឿន ។
- ធានាធិការអភិវឌ្ឍ ការអភិវឌ្ឍន៍ ការត្រូវគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ដោយលេហេតុដី និងប្រកប ដោយ និន្ទនរការ និង ភាពស្ថិតិស្អែនដែលបានជម្លាត់នៅទីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- លើកទិន្នន័យ និងដឹងឡើងរបស់គុណភាពឯកសារណាយដែលចូលរួមក្នុងកិច្ចារមនុយទេសចរណ៍បិស្ថាន និង ការត្រូវគ្រប់គ្រងដន្តុនាន់ជម្លាត់ ។
- បង្រាបរវំពើទាំងឡាយឈានដោលធ្វើឯកប័ះពាល់ដែលបិស្ថាន ។

នៅក្រោមឆ្នាប់នេះ អ្នកអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយចាប់តាមត្រូវការងារ វាយតំលៃហេតុប័ះពាល់បិស្ថាន ដីច្បាស (IEIA) ឬ រាយការណ៍វាយតំលៃហេតុប័ះពាល់បិស្ថានពេញលេញ (EIA) សំរាប់កំណែអភិវឌ្ឍន៍ដែលស្លើម្រឿន ឬ ដែលមានស្រាប់ដូចមានរូបរាយបាប់នៅក្នុងមាត្រាឌីចត់ទៅ:

៤) ចារចាញ់ :

ការវាយតំលៃហេតុប័ះពាល់បិស្ថានត្រូវអនុវត្តលើគឺការងារ និងសកម្មភាពបស់កងទ់ ឬ សាធារណៈ ហើយត្រូវបានពិនិត្យ និងវាយតំលៃដោយក្រសួងបិស្ថាន មុនដាក់ជូនរាជាណាចក្របាលសំរែ ។

៥) ចារចាញ់ :

ចំពោះរាល់ពាក្យសុំធ្វើតំណែងវិនិយោគ និងរាល់តំណែងដែលជួយលើខ្លួន ត្រូវមានភ្លាប់ជាមួយនឹង ការវាយតំលៃ ហេតុប៉ះពាល់បិន្ទានដីបូង (IEIA) ឬ ការវាយតំលៃហេតុប៉ះពាល់បិន្ទានពេញលេញ (EIA) ដូចមានចំណេកធម្មាព្រាព នៃច្បាប់នេះ ។ ក្រសួងបិន្ទានត្រូវពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើ (IEIA) ឬ (EIA) ទៅអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចកុងរបៈ ពេលដូចបានកំណត់ក្នុងច្បាប់សិតិវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

- ច្បាឆ់ :

ឯកចារធ្វើដាក់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានជាអាជី ដី ទីក អាកាស ឱ្យល់ ភូត្តសាស្ត្រ ប្រព័ន្ធអេកូឡូសី និង ថាមពល ប្រែងការ និង ឧស្សាហ៍ ចិត្តិនិងខ្សោច ត្រូវបានកំលែ ព្រៃយើនិងអនុដល់ព្រៃយើ ពាក្យបេត្រពេទ្យ ម្ចាត់ដី ឯកចារដែលដឹង ត្រូវបានអភិវឌ្ឍ អភិវឌ្ឍន៍ និងគ្រប់គ្រង ហើយបើប្រាស់ដោយសមហេតុផល និង ប្រកបដោយលក្ខណៈនិរន្តរភាព ។

ទ/ស/ន/រ/ក/ិ/ត/ស/ិ/ក/អ/ុ/ត/ប/ិ/ត/ច/អ/ន/ិ/ច/ិ/ជ/ិ

ព្រះរាជក្រឹត្យសិក្សាធិកាយត្រូវបានកំណត់ការអនុម័តដោយរដ្ឋធម្មាធាតិ ហើយបានដាក់រោយ ប្រើប្រាស់ ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ/០១ ចុះខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ។

ព្រះរាជក្រឹត្យមានចំណេកធម្មាព្រាព៖

- ច្បាឆ់ ១ : ការទទួលខុសត្រូវលើតំបន់ការពារធ្វើដាក់

រដ្ឋធម្មាធាតិការដ្ឋានគ្រប់គ្រងបិន្ទានឡើលុយខុសត្រូវ ក្នុងការដឹកជញ្ជូនគ្រប់គ្រងធ្វើដែនការ និង អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធ តំបន់ការពារធ្វើដាក់របស់ជាតិ រួមម៉ានាការការពារបិន្ទាន ដី ព្រៃយើ តំបន់ដើម និង តំបន់ផ្លូវ និង រដ្ឋធម្មាធាតិការដ្ឋានគ្រប់គ្រងបិន្ទានមានសិទ្ធិអំណាចបង្កើត និង ធ្វើជាប្រជានគឺកម្មាធិការសមស្រប សំរាប់សំរស់រូលអន្តរ ក្រសួងលើបន្ទាត់នយោបាយ និង បច្ចេកទេស ។ ការគ្រប់គ្រង និង អភិបាលប្រព័ន្ធផ្លូវតំបន់ការពារធ្វើដាក់របស់ជាតិ ជាការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋធម្មាធាតិការដ្ឋានគ្រប់គ្រងបិន្ទាន ដោយសហការជាមួយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចិនឡើត ។

ប្រព័ន្ធនេះរួមបញ្ជាយការប្រកែវដែលបំរុសសំរាប់គោលដៅគ្រប់គ្រងដូចខាងក្រោម៖

១- ឧទ្ធភាពាតិ៖ ដែនធ្វើដាក់ និង ទស្សនិយភាពដែលត្រូវការពារ ដើម្បីបំរើអាយុវិទ្យាសាស្ត្រ ការអប់រំ និង ការកំសាន្ត ។

២-ដែនជីវិកសត្វពេទ្យ៖ ដែនធ្វើដាក់ដែលធានាសត្វរលក្ខណៈដូចម្រូវការប្រកែវសត្វពេទ្យ និង រួចជាតិរបស់ជាតិសំខាន់ៗ និង សហគមន៍ធ្វើដាក់ ឬ លក្ខណៈរូបសាស្ត្ររបស់បិន្ទាន ជាតិដែលការៈទាំងនេះត្រូវការដាតិសំលួននូវអនុភាពមនឹតិមនុស្សសំរាប់ភាពសិតសេវាបស់វា ។

៣- តំបន់ការពារនៃរាយការ តំបន់ដែលត្រូវដែឡើងរាយការជម្រាតី និង ពាក់កណ្តាលជម្រាតីសំខាន់សំរាប់រមណិយស្ថានដល់សាធារណៈជនក្នុងការសំភាគកំសាន្ត និង ធ្វើទេសចរណ៍។

៤- តំបន់ដែលទទួលរងនូវការប្រើប្រាស់ថ្មីមុខ៖ តំបន់ដែលផ្តល់នូវភាពសិតស្អារលើប្រព័ន្ធឌីជីថាមពីរបៀប ត្រឹមត្រូវ ត្រឹមត្រូវ និងការកំសាន្តដោយត្រូវរោរាយមានការអភិវឌ្ឍន៍ អភិវឌ្ឍន៍មុជាតិក្នុងគោលដៅថ្មីនៃសកម្មភាពសង្គមកិច្ច។

- ច្បាស់១ : វិសាទនកម្ម

បណ្តាប្រព័ន្ធដែលការពារជម្រាតី អាចនឹងកែប្រែប្រើប្រាស់នៅក្នុងការសំណង់ស្ថាន ដែលទាក់ទងទៅនឹងអភិវឌ្ឍន៍សាស្ត្រ និង ការរក្សារោរាយមានភាពសិតស្អារ នៃទេសភាពនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៥) អង្គភាព ស្តីពីកិច្ចបំណើរករវាយទៅឯកសារប័ណ្ណោះទាហ័របិន្ទាន

អនុក្រើត្រូវឱ្យ ពី អនក្រ.បក ស្តីពីកិច្ចដីណើរករវាយតំលៃហេតុបែងចាន និងអនុម័តនោះថ្ងៃទី ១១ ខែ មីកា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។ មាត្រាតាក់ពីនូវសំខាន់ទូទៅមានចូចខាងក្រោម៖

- ច្បាស់២ : អនុក្រើត្រូវនេះមានគោលបំណង :

- កំណត់ការរាយតំលៃហេតុបែងចាន លើរាល់តំរែង និងសកម្មភាពរបស់ការដែលបានបង្កើតឡើង និងរាយការរាយតំលៃដោយក្រសួងបរិស្ថានមុននឹងដាក់ដូចរាយការដែលបានបង្កើតឡើង។
- កំណត់ប្រពេទ និងទំហំតំរែង សកម្មភាពដែលបានស្នើឡើង ព្រមទាំងសកម្មភាពដែលមានស្រាប់ និងកំពុងដីណើរករវាយ ទាំងអស់ដែលបានបង្កើតឡើង និងនឹងដែលបានបង្កើតឡើង។
- បំផុសឱ្យមានការចូលរួមពីសាធារណៈជន ក្នុងកិច្ចដីណើរករវាយតំលៃហេតុបែងចាន ព្រមទាំងទទួលយកមតិយោបល់មកធ្វើការពិចារណាក្នុងកិច្ចដីណើរករវាយអនុម័តតំរែង។

- ច្បាស់៣ :

អនុក្រើត្រូវនេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះតំរែងដែលស្នើឡើង ព្រមទាំងសកម្មភាពដែលមានស្រាប់ និងកំពុងដីណើរករវាយ ដែលជាបុគ្គលិកជន ជាភ្លុកបុគ្គលិកចំនួនរដ្ឋ បុជាភ្លុកបុគ្គលិកជន ជាភ្លុកបុគ្គលិកជន ដែលមានចំនួននៅក្នុងខែសម្រាត់នៃអនុក្រើត្រូវនេះ និងកំពុងដីណើរករវាយដែលមានលក្ខណៈពិសេស និងចំណោមបន្ទាន់ដែលសំរេចដោយរាយការដែលបានបង្កើតឡើង។

- ច្បាស់៤ : ក្រសួងបរិស្ថានមានការកិច្ច :

- ក/ - ពិនិត្យ និងរាយតំលៃលើ រាយការណ៍រាយតំលៃហេតុបែងចាន EIA ដោយសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ពីនូវ។

- ២/- តាមដានយុំមិល និងចាតិវិធានការ រោយម្ចាស់គំរោងប្រពិបត្តិតាម ដែនការគ្រប់គ្រងបិស្បានក្នុង ជំណាក់កាលសាងសង់ ប្រពិបត្តិ និងបញ្ហាប់គំរោង ដូចមានចែងក្នុងរបាយការណ៍វាយកំណត់នៃហទ្ធបែងបាល បិស្បាន នៃលាងនអនុម័ត្តច ។
- ច្បាទេះ១ : ម្ចាស់គំរោងត្រូវដាក់ពាក្យសំពិនិត្យរបាយការណ៍ វាយកំណត់នៃហទ្ធបែងបាល បិស្បានពេញលេញ និង របាយការណ៍សិក្សាលមិទូលទ្ធភាពទៅក្នុងបិស្បាន ថែរបាយការណ៍វាយកំណត់នៃហទ្ធបែងបាល បិស្បានចូនច្បាប់ ដល់នឹង ជានេដ្ឋាន សេដ្ឋប្រព័ន្ធ សុខភាព និងសុខមាលភាពសាងសង់ ។
- ច្បាទេះ២ : ក្រសួងបិស្បាន ត្រូវពិនិត្យរបាយការណ៍ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៦ ព្រមទាំងចាត់បញ្ញាយបាល និងសំណើឡើម្ចាស់គំរោង និងស្ថាប័នអនុម័តែគំរោងក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ គិតថ្ងៃធ្វើការ ចាប់ពីថ្ងៃដែលក្រសួង បានទទួលរបាយការណ៍សិក្សាលមិទូលទ្ធភាព និង របាយការណ៍វាយកំណត់នៃហទ្ធបែងបាល បិស្បានពេញលេញ ពីម្ចាស់គំរោង ។
- ច្បាទេះ៣ : មុនបាប់ដីលើការអនុវត្តគំរោង ម្ចាស់គំរោងត្រូវទទួលយោបាយលំងកភាពពីក្រសួងបិស្បានដើរបាយ ការណ៍វាយកំណត់នៃហទ្ធបែងបាល បិស្បានដាបុង បុរាយការណ៍វាយកំណត់នៃហទ្ធបែងបាល បិស្បានពេញលេញ ។

៩) អនុក្រើនី ស្តីឱ្យក្រុម្នេតិថ្នាក់របំផុតទិន្នន័យ

អនុក្រើនីគ្រែលខ ២៧ អនក្រ.បក ស្ថិតិការប្រតិបត្តិការបំពុលទិន្នន័យ នៃក្រសួងបិស្បាន ០៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។ អនុក្រើនីនេះ មានគោលដៅកំណត់ការប្រតិបត្តិការបំពុលទិន្នន័យ ដើម្បីប្រើប្រាស់ និង ការបន្ថែមការបំពុល ទិន្នន័យ តាំងពីរ សាងសង់ សំដើរនាយកដ្ឋានការការពារសុខភាពមនុស្ស និងការអភិវឌ្ឍន៍រំលែក ។

អនុក្រើនីនេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះរាល់ប្រភពបំពុល និងរាល់សកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលបង្ហើមឱ្យមាន ការបំពុល ទិន្នន័យ តាមតំបន់ទិន្នន័យ សាងសង់ ។

អនុក្រើនីនេះមានរូបចំតាមប្រភេទនៃការបំពុល បទដ្ឋាននៃការបញ្ជាផ្ទៃ បទដ្ឋានគុណភាពទិន្នន័យ តាមតំបន់នានា ។ ឧបសម្ព័ន្ធចំពោះអនុក្រើនីនេះដូចខាងក្រោម:

- ប្រភេទសារធាតុគ្រោះថ្ងៃកំណត់
- បទដ្ឋាននៃការបញ្ជាផ្ទៃទៅក្នុងតំបន់សាងសង់សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍រំលែក
- ប្រភេទប្រភពបំពុលត្រូវរោរាយមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួងបិស្បាន មុននឹងបង្កើរបញ្ជាផ្ទៃ ប្រើប្រាស់ការបំពុលទិន្នន័យ របស់វា ។
- បទដ្ឋានគុណភាពទិន្នន័យត្រូងតំបន់សាងសង់សំរាប់ការការពារសុខភាពសាងសង់ ។

ទំនាក់ប្រឈកកសុតានដែលថាទុនបានទិញអចលនវត្ថុនេះពីភាគីដើម្បីពិនិត្យស្ថាប័ណ្ណបច្ចាប់ប្រអកទទួលផ្តោកមួយសិទ្ធិប្រពិសនុតិជនរបស់ខ្លួន ។

ឯ) ឲ្យរាយកំណត់ព្រមទាំងអនុម័តដោយសារជាតិ និង ដាក់នោយប្រើប្រាស់ដោយព្រះរាជក្រឹម នៅនរកម.០៨០២.០៩៦ នៅថ្ងៃទី ៣១ សីហា ២០០២ មាត្រាតាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមានដូចតទៅ:

- ១. ឲ្យរាយកំណត់ព្រមទាំងអនុម័តដោយសារជាតិ និង ដាក់នោយប្រើប្រាស់ដោយព្រះរាជក្រឹម នៅនរកម.០៨០២.០៩៦ នៅថ្ងៃទី ៣១ សីហា ២០០២ មាត្រាតាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមានដូចតទៅ:

ឲ្យរាយនេះកំណត់ត្រប៉ុណ្ណោះនៃការគ្រប់គ្រង ការប្រមូលដែល ការប្រើប្រាស់ ការអភិវឌ្ឍន៍និងការអភិវឌ្ឍគ្រប៉ុណ្ណោះនៃការគ្រប់គ្រងព្រមទាំងប្រកបដោយនិរន្តរភាពដើម្បី ដែលប្រយោជន៍សង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងបរិស្ថាន រួមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បី និងមនតកវប្បធមិ។

- ២. ឲ្យរាយកំណត់ព្រមទាំងអនុម័តដោយសារជាតិ និង ដាក់នោយប្រើប្រាស់ដោយព្រះរាជក្រឹម នៅនរកម.០៨០២.០៩៦ នៅថ្ងៃទី ៣១ សីហា ២០០២ មាត្រាតាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមានដូចតទៅ:

ឲ្យរាយនេះមានវិសាលភាពអនុវត្តលោកស្រីព្រមទាំងអស់ ទោះដារប្រកែទៅព្រមទាំងកើតឡើងដោយដូចតិច ។ ដួងធានាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ជាប្រព័ណិកនូវដែល អនុម័តព្រមទាំងរិបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃ ឲ្យរាយនេះ ប្រឆាំងបានកំណត់ព័ន្ធដោយនូវការប្រើប្រាស់ប្រព័ណិត។

- ៣. ឲ្យរាយកំណត់ព្រមទាំងអនុម័តដោយសារជាតិ និង នៅនរកម.០៨០២.០៩៦ នៅថ្ងៃទី ៣១ សីហា ២០០២ មាត្រាតាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមានដូចតទៅ:

ការគ្រប់គ្រងព្រមទាំងកើតឡើងដែលក្រសួងកសិកម្ម រួត្រប្រមាណ និង នៅនាទិ។

ការគ្រប់គ្រងព្រមទាំងកើតឡើងដែលក្រសួងបរិស្ថាន នៅនរកម.០៨០២.០៩៦ នៅថ្ងៃទី ៣១ សីហា ២០០២ មាត្រាតាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមានដូចតទៅ:

រដ្ឋបាលសិទ្ធិគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធ្វើដោយក្រសួងបរិស្ថាន ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ ទាំងនៅរាយនៃឲ្យរាយសិទ្ធិកិច្ច ការពារបរិស្ថាន និង ការគ្រប់គ្រងដែនដាក់ជាតិ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៦ ព្រះរាជក្រឹតសិទ្ធិកិច្ច និងការកំណត់តំបន់ការពារធ្វើដោយក្រសួងបរិស្ថាន ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៧ និង លិខិតបទដ្ឋានឲ្យរាយដោយនូវការប្រើប្រាស់ប្រព័ណិត។

ក្រសួងកសិកម្ម រួត្រប្រមាណ និង នៅនាទិមានសិទ្ធិសហការធ្វើកម្មភាពព្រឹងការអនុវត្តន៍ឲ្យរាយដោយ ចំពោះរាល់បទប្រើប្រាស់ព្រមទាំងកើតឡើងតំបន់ការពារធ្វើដោយក្រសួងបរិស្ថាន ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចំណែកនូវក្រសួងបរិស្ថាន ១៤ នៃឲ្យរាយនេះ ។ សកម្មភាពនេះនិងមិនធ្វើនោយប៉ះពាល់ដែលដែនដាក់ជាតិកិច្ច គ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ដូចមានចំណែកនូវឲ្យរាយដោយក្រសួងបរិស្ថាននិងការគ្រប់គ្រងដែនដាក់ជាតិទីផ្សេះ។

- ៤. ឲ្យរាយកំណត់ព្រមទាំងអនុម័តដោយសារជាតិ និង នៅនរកម.០៨០២.០៩៦ នៅថ្ងៃទី ៣១ សីហា ២០០២ មាត្រាតាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមានដូចតទៅ:

ក្នុងការអនុវត្តន៍ឲ្យរាយដោយ រាល់ការសម្រចចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានសក្ខានុពលភាពចំពោះដែលប៉ះពាល់ច្បាប់ច្បាប់ទៅលើប្រជាពលរដ្ឋទៅ លើដីរាជរដ្ឋាភិបាល និងលើដែនដាក់ជាតិព្រមទាំងកើតឡើងដែលក្រសួងបរិស្ថាន និងការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងដែនដាក់ជាតិទីផ្សេះ។

រាយការណ៍រាយកំណើនប្រកបដោយបិស្បាន សំរាប់ តំបន់ទីនគ្គលិសនៃសាខាថ្មានទី ២

សកម្មភាពចំបង់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប្រព័ន្ធមជ្ឈដ្ឋានថ្វាយឱ្យ ដែលអាចបណ្តាលអោយមានផលប៉ះពាល់អារក្សកំណើនបិស្បាន ចាំបាច់ត្រូវមានការរាយកំណើនប្រព័ន្ធប៉ះពាល់បិស្បាននិងផលប៉ះពាល់សង្គម ដោយធ្វើការប្រព័ន្ធបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងថ្វាយឱ្យកម្ពុជានិងស្រុបតាមច្បាប់សិទ្ធិកិច្ចការពារបិស្បាននិងការគ្រប់គ្រងធនធានជម្រើនដី។ ឯកសារនេះការរាយកំណើនប្រព័ន្ធប៉ះពាល់បិស្បាន និងផលប៉ះពាល់សង្គមត្រូវផ្តល់ជូនសំរាប់ការចូលរួមផ្តល់មតិជាសារណ៍ បាន។

រាយការណ៍នេះបង្ហាញលើការរាយកំណើនប្រព័ន្ធប៉ះពាល់សង្គម និងផលប៉ះពាល់សង្គម និងផលប៉ះពាល់សង្គមត្រូវផ្តល់ជូនសំរាប់ការចូលរួមផ្តល់មតិជាសារណ៍។

- ច្បាប់ ១៤ :

បុគ្គលិកដែលបានប្រព័ន្ធបានលើសថ្វាយឱ្យធ្វើអោយប៉ះពាល់ខូចខាតដែលមជ្ឈដ្ឋានថ្វាយឱ្យត្រូវចេញផ្លូវ បុង្គុលដុលការខូចខាតអោយមានលក្ខខណ្ឌដើមឡើងវិញ។

៨) ទ្វាយៗនិតិការក្រប់គ្រងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធប៉ះពាល់សង្គម

ច្បាប់សិទ្ធិការគ្រប់គ្រងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធបានអនុម័តដោយដែលការពារក្រុងខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧ ។ មាត្រាពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗមួយចំនួនទាំងនេះនឹងត្រូវបានអនុម័តនៅខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨ ។

- ច្បាប់ ១៩ :

ច្បាប់នេះមានគោលដៅជាដំឡើងអោយមានការគ្រប់គ្រងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធបាននិងនិន្យរភាពនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីសំរេចបាននូវការងារអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និង សុខមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ច្បាប់នេះកំណត់៖

- សិទ្ធិ និង ការត្រួតកិច្ចនៃអ្នកប្រើប្រាស់ទីក្រុងប្រព័ន្ធបាន
- គោលការណ៍ត្រូវបានគ្រប់គ្រងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធបាន
- ការចូលរួមរបស់សហគមន៍អ្នកប្រើប្រាស់ទីក្រុងប្រព័ន្ធបាននិងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធបាន

- ច្បាប់ ៤៩ :

ទីក្រុងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធបានគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ដោយធ្វើកទៅលើវិធីសាល្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធ។

វិធីសាល្ត្រគ្រប់គ្រងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធនេះនឹងត្រូវបានគោលដៅជាដំឡើង។

- គ្រប់គ្រងធនធានទីក្រុងប្រព័ន្ធ

-ទៅកាត់ទំនងរាជធន្ទាន់ទីក និងទីផ្សារពាណិជ្ជកម្មដែលទទួលបានបន្ថែមជាតិ

-ត្រូវការប្រើប្រាស់ទីកសំរាប់មនុស្ស បិរីសាន និងវិស័យផ្សេងទៀត ដើម្បីរោះមាននិរន្តរភាព និងប្រសិទ្ធភាព

ភាព។

ការអនុវត្តន៍វិធីសាលាល្អីត្រូវបានធ្វើឡើងដោយប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវធ្វើក្នុងពេលវេលាដែលមួយ និងក្នុងក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការ រាជរាជការនៃស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

- ចារ្យា ៥:

ក្រសួងធន្ទាន់ទីក និងខេតុនិយមមានការកិច្ចក្រប់គ្រង ដឹកនាំ និងត្រួតពិនិត្យ ក្នុងការអនុវត្តន៍ចោរប់នេះ។ ក្រសួងធន្ទាន់ទីក និងខេតុនិយមត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រសួងពាក់ព័ន្ធនានា។ ក្នុងករណីចំណែកជារដ្ឋាភិបាល អាចនិងបង្កើតគណៈកម្មការចំរួចចំពោះមួយដើម្បីដោះស្រាយ និងសំរបលំនូវការងាររាជក្រសួងពាក់ព័ន្ធ។

- ចារ្យា ១១:

បុគ្គលគ្រប់រូបមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធន្ទាន់ទីកក្នុងបិរីមាណធម្មុយមិនលើសពិសេសឡើងត្រូវការចំណែកជាមួលដ្ឋាន សំរាប់ការប្រើប្រាស់ក្នុងបុគ្គលគ្រប់រូបមានសិទ្ធិមិនត្រូវការចិត្តឱ្យលក្ខ ការចិត្តឱ្យមតិ ការល្វាច់ស្នូលដ្ឋាន និង ដំណោះស្រាយការងាររាជក្រសួងពាក់ព័ន្ធ។

- ចារ្យា ១២:

ការបង្កើរទីក ការយកទីក ការប្រើប្រាស់ធន្ទាន់ទីក ក្នុងគោលបំណងកសិកម្ម បុខស្សាបកម្ម លើសពិករត ដែលមានចំណែកចំណែក ១១ និង សំណង់ការងារទីកដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរោះមានការសុំអាជ្ញាប័ណ្ឌទីក បុគ្គលគ្រប់រូបមានសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់អ្នកដែល។

៤/ គោលនយោបាយនៃក្រសួងពាក់ព័ន្ធ

គោលនយោបាយនេះត្រូវបានអនុម័តដោយគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៅសម្រាប់ប្រជុំពេញអង្គ ថ្ងៃទី ១៦ មករា ២០០៨ ។
គោលបំណងរបស់គោលនយោបាយធន្ទាន់ទីកជាតិគឺ:

-ដើម្បីការរារាំង ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្រសួងពាក់ព័ន្ធដោយប្រសិទ្ធភាព សមភាព និង មានលក្ខណៈ សម្រប

-ដើម្បីទិន្នន័យ និងធ្វើការវាស់វែងដើម្បីជួយដល់ស្ថាប័នដែលទាក់ទងដោះស្រាយបញ្ហាប្រជែងមួយ ដែល អាចកើតឡើងនៅក្នុងផ្លូវក្រីក

-ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ និង បង្កើតគោលនយោបាយជាតិ និង គោលនយោបាយលើសម្បាល

គ្រប់គ្រងធនធានទីក្រឹង

-ដើម្បីតាំងទិន្នន័យអភិវឌ្ឍន៍ធនធានទីក្រឹង ការគ្រប់គ្រង និង ការប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្លូវការ ចំពោះគ្រប់សកម្មភាពរបស់ស្ថាប័ន ដែកឯកជន និង ដែកសាធារណៈ និង

-ដើម្បីកែលំអ និង លើកកំស់ការរស់នៅរបស់ប្រជាធិបតេយ្យដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលនយោបាយជាតិលើការ កាត់បន្ទយភាពព្រឹក និង ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិដោយមាននិរន្តរភាព។

យោកុំដែកទី ៤.៤.២ “ទិន្នន័យចាមពល” ប្រធែសកម្មជាមានសក្សានុពលសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ចាមពល រាជអគ្គិសនី ប្រហែល ៩០០០០ ម៉ោករៀត ដែល ៥០% សិតនៅក្នុងទីផ្សេងៗ ៥០% សិតនៅក្នុងដែនទេន និង ១០% សិតនៅក្នុងតំបន់ផ្លូវ បុំនែនមានត្រឹមតែ ១៣ ម៉ោករៀតបុំណូនៗដែលបានអភិវឌ្ឍន៍រួច រាងចក្រវិអគ្គិសនីអូរុង (១ ម៉ោករៀត) និង រាងចក្រវិអគ្គិសនីគិរម្យ I (១២ ម៉ោករៀត) ។ រាងចក្រវិអគ្គិសនីកំចាយកំពុងសិតនៅក្នុងការ សាយសង់ (១៨២ម៉ោករៀត) ។ ការអភិវឌ្ឍន៍រាជអគ្គិសនីមានគុណប្រយោជន៍ក្នុងការងារនូវការកាត់បន្ទយភាពព្រឹក និង ជីវិតសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។ រាជធនត្រឹមតែផ្តល់នូវចាមពលអគ្គិសនីដែលតំបន់ទិន្នន័យ និង ជនបទបុំណូនៗទេ បុំនែនអាមេរិក លក្ខណៈខាយស្សែលដល់កសិកម្ម ការការពារទីកន្លែង និង កសិ-ឧស្សាហកម្មនៅក្នុងតំបន់ជនបទដឹងដែរ ដែលជាធិធ្លារ យើងសំខាន់សំរាប់កសិករ។

ដើម្បីបញ្ជាក់ពីបញ្ហាបានលើ និងដើម្បីទទួលបានគុណប្រយោជន៍ទៅពីធនធានទីក្រឹង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មានគោលនយោបាយដូចតទៅ:

១- ដើម្បីជីវិត និង លើកទិន្នន័យការសិក្សាសារជ្រាវសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍រាជអគ្គិសនីខ្លាតត្រូវ មធ្យម និង ខ្លាតដែលសក្សានុពលនៃការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យសំរាប់រាជអគ្គិសនីដោយរាប់បញ្ហាលទាំងតំបន់ និង ជលកំរៈ។

២- ដើម្បីជីវិតការវិនិយោគ និង ការធ្វើអាជីវកម្មនៅគ្រប់ក្រុងការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដោយរាប់បញ្ហាល រោយគ្រប់តាមរយៈការរបស់អ្នកក្រ សហគមន៍ត្រួច និង/ឬ សហគមន៍ដាច់ស្រួលសំរាប់ការរំលែកប្រើប្រាស់ អគ្គិសនី។

ម/ជិតិវិថី និង កិច្ចកម្មសេដ្ឋកិច្ច ១៩៩៧, គិរិកចក្ខុវិកម្មនេះដើម្បី

នៅក្នុងជីវិត III : គោលបំណង និង គោលការណ៍សហប្រតិបត្តិការ

ចារ្យទាត់ ១: ដើម្បីធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅគ្រប់ក្រុងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយនិរន្តរភាព ការប្រើប្រាស់ ការគ្រប់គ្រង និង ការអភិវឌ្ឍន៍ ព្រមទាំងធនធានដែលពាក់ព័ន្ធរបស់អាជីវកម្ម ដោយរាប់បញ្ហាលរាជអគ្គិសនី ការធ្វើនាមីនីរី ការគ្រប់ពិនិត្យទីកន្លែង ជលជល លើអនុក្រឹង កន្លែងសំរាប់

និងទេសចរណ៍ បុណ្ណែមិនមានកំណត់ថា ពេលវេលាដើម្បី ត្រូវបានដាក់ឡើងនូវការ ប្រើប្រាស់ចំខាស់ និង ផលចំណោមពាណិជ្ជកម្ម នៅក្នុងការប្រើប្រាស់នៅក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឌីជីថាមពីចំណោមពាណិជ្ជកម្ម និង សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងមុនស្មើ។

ច្បាប់ ៧: ដើម្បីដើរពី តាំប្រឈម សហប្រតិបត្តិការ និង សំរបសំរួលក្នុងការការពារការអភិវឌ្ឍន៍ពីសក្តានុពលពេញលេញនៃផលកំណត់និងនូវការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឌីជីថាមពីចំណោមពាណិជ្ជកម្ម និងការការពារការប្រើប្រាស់ទីកន្លែកខ្លួន ពីអាយុទន្លេមេគ្មាន ដោយ សង្គមតែង និង ចាប់អារម្មណីលើចំនួចប្រសព្ទ និង/ប្រ តាំងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងដំណោះអាយុទន្លេ និង កម្មវិធីអាយុទន្លេ ដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ ដើម្បីកំណត់អត្ថសញ្ញាណ នៃដំឡើងប្រព័ន្ធ និង ផ្តល់អាជីវកម្មដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងអាយុទន្លេ និង ដើម្បីអនុវត្តន៍ការកិរិតអាយុ។

ច្បាប់ ៨: ដើម្បីការពារបរិស្ថាន ធនធានធម្មជាតិ ជិវិត និង លក្ខខណ្ឌនៅក្នុងទីក និង តូល្យភាពអេក្រឡូសី របស់អាយុទន្លេមេគ្មានពីការបំពុល ប្រ ផលប៉ែនលេខក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឌីជីថាមពីចំណោមពាណិជ្ជកម្ម និងការប្រើប្រាស់ទីកន្លែកខ្លួន ពីកណ្តាលមួយ ព្រមទាំងធនាបានដែលបាត់ពីនូវនៅក្នុងអាយុ។

Draft